

Naj tematska pot 2018

Tematska pot je označena ali neoznačena pot, ki uporabniku ponuja doživetje izbrane tematike. Tema poti se lahko nanaša na poljubno turistično aktivnost, npr. pohodništvo, kulinariko, kulturo, arhitekturo, zgodovino in podobno. Pot je lahko poljubno dolga, pomembno je le, da so na ali ob poti turistično – izobraževalno zanimive točke.

Tematske poti nam govorijo o vsebini na poti, kulturni in naravni dediščini, kulinariki ... in ljudeh. Vsaka taka pot uporabniku omogoča celovito doživetje vsebine, ki ji je pot namenjena. Tematske poti povezujejo krajinske in regionalne zanimivosti ter povezujejo in usmerjajo potencialne obiskovalce. Istočasno pa povezujejo posamezne udeležence kot so občine in društva ter razne kulturne ter turistične organizacije in podjetja, kar vodi k boljši učinkovitosti ponudbe. Tematske poti imajo informacijski, izobraževalni in rekreacijski namen. Prav tako pa imajo tudi vlogo varovanja in ohranjanja narave ter kulturne

dediščine. So tiste, ki nudijo izjemen izobraževalni – poučni moment. Poleg tega pa pomenijo tudi tržni segment, ki je povezan z naravo in doživljajskim turizmom. Tekmovanje za naslov »Naj pot«, se je pričela v letu 2011 pod okriljem Turistične zveze Slovenije, Zavoda za gozdove Slovenije in GIZ pohodništvo in kolesarstvo v okviru projekta, Moja dežela, lepa in gostoljubna. Tako je bilo ogledanih več kot 300 poti. V letu 2018 je komisija opravila ogled 21 poti.

Vse poti se je ocenjevalo in izbralo na podlagi ocenjevalnih modulov: Vtis-privlačnost, Vzdrževanje-upravljanje, Vodenje, Dostopnost-varnost in Sporočilnost-interpretacija.

Moderne tematske poti ne zagotavljajo samo informacije, ampak sledijo konceptu vključevanja obiskovalcev v interaktivne procese spoznavanja in izkustva narave oz. vsebine na poti. Tematske poti zaznamuje njihova zaporednost in strukturiran niz interpretativne opreme, ki je skrbno načrto-

Slika 1: Kneippova bosonoga pot (foto: J. Prah)

vana in bazira na razumljivi količini interpretacij, podanih preko različnih panojev in ostalih medijev – vodniki, interpretatorji, brošure, predavanja, filmi, hologramske predstavitve... Še posebej pa je pomembno, da imajo vse tematske poti dobro izurjeno vodniško službo, ki lahko daje glavni prepoznavni pečat poti.

Vseh 21 poti je zelo različno urejenih oz. vzdrževanih in promoviranih. Vsaka pot nima kvalitetne predstavitve ne na spletu, ne v tiskani obliki in ne licenciranega vodstva. Vse poti niso opisane v tujih jezikih. Premalo so poti povezane s sosednimi produkti v okolici. Na možnih odsekih poti bi veljalo večjo pozornost polagati ureditvi poti za gibalno omejene oz. za obiskovalce s posebnimi potrebami. Vse poti nimajo dogovora o upravljanju in skrbništvu. Povsod na poteh so vključeni prostovoljci, ki dajejo posebno noto poti. Premalo se vlaga v inovativne prijeme za opremo poti. Velik manjko pa je tudi na tržnem segmentu poti. Veseli nas, da obisk na poteh v vseh deležnikih raste. Poseben naboj pa imajo tematske poti še na področju šolskega, medgeneracijskega in vseživljenjskega učenja. Mnogo poti

kaže na paradigmo trajnostnega razvoja. Opažamo občuten razkorak med potmi, ki imajo v svoji sestavi profesionalno ozadje, ali pa vse bazira na prostovoljnosti. Vse bolj se prepoznavajo, da so še kako potrebni instrumenti za trajno vzdrževanje tematskih, planinskih, konjeniških, kolesarskih in drugih poti ter njih prepoznavnost in da je potrebno vzpostaviti optimalni sistem skrbništva. Brez vzpostavitve ali vključenosti vodenja v že obstoječe oblike vodniške službe, po tematskih, planinskih, kolesarskih in poteh za jezenje, ni prave kvalitete na poti. Manjka koordinacija akterjev, ki se pojavljajo na sferi tematskih in drugih poti. Velja zagotoviti bolj enoten sistem označevanja tematskih poti z osnovnim skupnim portalom in uvesti certificiranje poti, kar bi pomenilo načrten koncept trženja in promocije. Še danes v naši državi nimamo izoblikovanega poslovnega modela o tematskih poteh v Sloveniji. Ob tem izrednem turističnem potencialu velja razmisliti in za boljše nadaljevanje turističnega produkta ustanoviti ali iz obstoječih struktur npr. GIZ za pohodništvo in kolesarjenje, formirati: »Urad za poti«. Nedvomno je potrebno izdelati

Slika 2: Kneippova bosonoga pot (foto: J. Prah)

Slika 3: Naravoslovna učna pot Po sledih vodomca (foto: J. Prah)

poslovni model trženja in promocije ter najti sodelovanje lokalne, regionalne in nacionalne ravni. Brez izoblikovanja turističnega produkta s tematskimi potmi ne bo vidnih rezultatov. Izdelati je potrebno centralno evidenco/register tematskih poti za lastnike, skrbnike, financerje in vzdrževalce; za tržnike in promotorje; za lokalne, regionalne in nacionalne turistične organizacije. Danes ne znamo meriti poslovnih statistik in kazalnikov delovanja tematskih poti. Žalostno pa je tudi to, da nimamo tematskih poti opredeljene v resorni zakonodaji. Velik preboj na trgu, bi pomenilo tudi nacionalni sistem certificiranja, z zagotovljenim inšpekcijskim nadzorom. Vsi skupaj izkazujemo voljo in hotenja po napredku.

V letu 2018 so bile v natečaju »Moja dežela, lepa in gostoljubna« prepoznane kot najboljše:

Zmagala je Kneippova bosonoga pot, druga je Naravoslovna učna pot Po sledih vodomca in tretje mesto si delita Pot pastirskih škratov in Sprehajalna, športno-rekreativna pohodna tematska pot A8 zdraviliška pot.

Slika 4: Naravoslovna učna pot Po sledih vodomca (foto: J. Prah)

Gozdarstvo v času in prostoru

Promocijo vseh 21 tematskih poti si je bilo moč ogledati na sejmu Alpe - Adria v Ljubljani med 31.1. in 2.2.2019, na obled pa bo tudi na sejmu Naturo v Gornji Radgoni od 12. do 14. aprila 2019.

Turistična zveza Slovenije bo skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, GIZ pohodništvo in kolesarjenje, ter Termam Snovik, v soboto 11. maja 2019 organizirala druženje za vse akterje, ki delajo na tematskih poteh, z naslovom KLEPET NA TEMATSKI POTI, kjer bodo lahko izmenjali svoje izkušnje.

Predsednik komisije: Jože Prah

Slika 5: Pot pastirskih škratov (foto: J. Prah)

Slika 6: Sprehajalna, športno-rekreativna pohodna tematska pot A8 zdraviliška pot (foto: J. Prah)

Gozdarstvo v času in prostoru

Tematske poti vas vabijo. Pridite in se pustite presenetiti!.	
Tematske poti 2018	spletna stran
Pot pastirskih škratov	www.pot-pastirskih-skratov.si
Športno rekreativna pohodna pot »Po Štorah«	www.store.si
Gozdna učna pot Dobrna	www.dobrna.si/gozdnoucnapot
Vinotour - nordijska hoja med vinogradi	http://www.svecina.com/nw-vinotour.aspx
Pot kulturne dediščine Žirovnica	www.visitzirovnica.si
Razgledna učna pot Dovžanova soteska	https://www.visit-trzic.com/poti/poti-po-naravi/ucna-pot-dovzanova-soteska.html
Rupnikova linija na Zaplani	http://www.visitvrhnika.si/si/kaj-videti/kulturne-znamenitosti/rupnikova-linija-na-zaplani
Sprehod med tovarnami slamnikov v Domžalah	http://www.kd-domzale.si/slamnikarska-pot.html
Gozdna učna pot Onger	http://www.muzej-kamnik-on.net/sl/Razstave/Spletne+razstave/U%C4%8Dilnica+v+naravi+-+u%C4%8Dna+pot+Onger
Naravoslovna učna pot »Po sledih vodmca«	www.cer.si
Velika Krpanova pot	http://portal.geopedia.si/novice/krpanova-pot-velika-krpanova-pot
Sprehajalna, športno-rekreativna pohodna tematska pot- Zdraviliška pot A8 Laško	www.lasko.info/sl/pohodnistvo/a8-zdraviliska-pot
Romualdova pot – po poti Škofjeloškega pasijona	www.skofjaloka.info , www.pasijon.si
Krpanova pot	www.bloke.si/krpanova-pot.html
Domžalska čebelarstva pot	http://www.visitdomzale.si/dozivetja/tematska-dozivetja/domzalska-cebelarska-pot
Kneippova bosonoga pot	http://terme-snovik.si/kneipp/bosonoga_pot/
Pot Reke ljubezni	www.tdkrka.si/reka-ljubezni/
Soška pot	https://www.tnp.si/sl/obiscite/nepozabna-dozivetja/parkovne-poti/
Uskoška pot	www.terra-vera.org/new-page/
Stara tovarna pot	http://www.preddvor-tourism.si/dnevni-izleti.html
Pot kulturne in naravne dediščine, Razkriški kot	www.razkrijze.si

Slika 7: Pot pastirskih škratov (foto: J. Prah)